

Kvaliteediindikaatorid

JÄSEMETRAUMA

A. Tüüpkäsitlus

Anamnees:

- Mis ja kuidas juhtus (trauma mehhanism)? Millal juhtus? Kus juhtus?
- Kas patsiendil esineb allergiat ravimitele?
- Kas esineb alko- või narkojoove?

Objektiivne leid:

- patsiendi eluliste näitajate hindamine ja mõõtmine, vajadusel tehakse korduvalt
  - teadvus
  - pulsisagedus, vererõhk
  - hingamissagedus, vajadusel SpO₂
  - vajadusel veresuhkru määramine
- vigastuse hindamine ja kirjeldamine
  - vigastuse tüüp (haav, arteriaalne verejooks, murd, nihetus, muljumine, põletus)
  - lokalisatsioon
  - jäsme funktsioonihäire
  - jäsme nahavärvus ning arteriaalse verevarustuse olemasolu
  - põletuspinna suurus ning sügavus.

Käsitlus:

- üldine käsitlus
  - veeni kanüleerimine tervel jäsemel
  - valuvaigisti tugeva valu puhul (VAS >6) vastavalt patsiendi seisundile
  - hüpotensiooni korral infusioonravi ning kardiomonitoring.
  - vajadusel hapnikravi.
- vigastusepõhine käsitlus
  - Luumurd, liigestrauma: luumuru või liigestrauma fikseerimine (lahastamine, kolmnurkrätik, vaakumgraanulmadrats), võimalusel külma aplikatsioon
  - Haav: verejooksu peatamine, sidumine. Kui haava on tunginud võõrkeha, siis selle fikseerimine.
  - Amputatsioon: verejooksu peatamine, infusioonravi. Amputeeritud jäsme osa pakkida puhtasse kilekotti ning võtta kaasa, võimalusel hoida külmas.
  - Lömastus: infusioonravi 0,9% NaCl
  - Põletus: lahtiste riiete eemaldamine põletuspinnalt, side põletusgeeliga, infusioonravi.

Transport:

- patsient tuleb transportida talle kõige mugavamas ning teda kõige vähem kahjustavas asendis.
- patsient tuleb hospitaliseerida vigastuse käsitlemiseks sobivaid ravivõimalusi pakkuvasse haiglasse ning haiglat eelnevalt teavitada.

B. Indikaatorid

Anamnees

- Kas on kirjeldatud trauma mehhanism, toimumise aeg ning koht?

Objektiivne leid:

- Kas on hinnatud patsiendi elulised näitajad?
  - obligatoorsed: teadvus seisund, pulsisagedus, vererõhk, hingamissagedus
  - vajadusel: SpO₂ ning veresuhkru väärtus
- Kas ebastabiilse hemodünaamika või i/v manustatud opiaadi korral on pulsisagedust ning vereõhku määratud korduvalt?
- Kas on hinnatud ning kirjeldatud vigastusi?
- Kas patsiendi vigastus(ed) on tuvastatud ning kiirabikaardile fikseeritud?
- Kas on välja on selgitatud võimalik arteri või närvi vigastus, põletuspinna suurus ning aste?

Käsitus:

- Kas patsiendile on asetatud tervele jäsemele veenikanüül?
- Kas patsient on saanud valuvaigistit ning valu on leevendatud?
- Kas šokis patsiendile on rakendatud infusioonravi ning kardiomonitoringut?
- Kas patsient on vajadusel (SpO₂<95%) saanud hapnikravi? Kas luumurd või liigestrauma on nõuetekohaselt fikseeritud?
- Kas verejooks on peatatud ning haav on seotud, haavas olev võõrkeha on fikseeritud?
- Kas amputatsiooni, lõmastuse ning põletuse korral on rakendatud infusioonravi?
- Kas amputeeritud jäsemeosa on puhtas kilekotis kaasa võetud?
- Kas põletuse puhul on lahtised riided põletuspinnalt eemaldatud ning põletuspind seotud põletusgeeliga?

Transport:

- Kas patsient on hospitaliseeritud vigastuse käsitlemiseks sobivaid ravivõimalusi pakkuvasse haiglasse?
- Kas haiglat on informeeritud patsiendi vigastusest, seisundist ning saabumise ajast?

Haiglaravi